

VIDES NOVĒRTĒJUMS

	Primāri	Līmenis 1 2 3 4	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (1. līmenis)	Latvijas Ekoskolas sertifikāts (2. līmenis)	Zaļais karogs (3. līmenis)	Zaļais karogs un Ekoskolu vēstnieku statuss (4. līmenis)	Komentāri
	Sekundāri						
2.1	Vides novērtējuma saturs ¹		1) Vides novērtējums piecās pamattēmās (ūdens, atkritumi, enerģija, transports, pārtika) iekļauj: pirmsskolas ietekmju izvērtējumu, ilgtermiņa salīdzinājumu (konkrētā gada datus) un visu datu izvērtējumu.	1) Vides novērtējums piecās pamattēmās iekļauj: pirmsskolas ietekmju izvērtējumu, ilgtermiņa salīdzinājumu (konkrētā gada datus) un visu datu izvērtējumu. 2) Gada tēmā iekļauj: bērnu zināšanu un attieksmju izvērtējumu un vecāku ² aptauju.	1) Vides novērtējums piecās pamattēmās iekļauj: pirmsskolas ietekmju izvērtējumu, ilgtermiņa salīdzinājumu (konkrētā gada datus) un visu datu izvērtējumu. 2) Gada tēmā un iepriekš īstenotā tēmā (salīdzinājumam, ja ir tie paši bērni) iekļauj: bērnu zināšanu un attieksmju izvērtējumu un vecāku ² aptauju. 3) Vides novērtējums papildtēmās (Skolas vide un apkārtnē/Mežs, Vide un veselība, Līdzdalība/Mācību saturs) un apkopojošās tēmās (Bioloģiskā daudzveidība un klimata pārmaiņas) iekļauj: pirmsskolas ietekmju izvērtējumu, ilgtermiņa salīdzinājumu (konkrētā gada datus) un visu datu izvērtējumu.	1) Vides novērtējums piecās pamattēmās iekļauj: pirmsskolas ietekmju izvērtējumu, ilgtermiņa salīdzinājumu (konkrētā gada datus) un visu datu izvērtējumu. 2) Gada tēmā un iepriekš īstenotā tēmā (salīdzinājumam, ja ir tie paši bērni) iekļauj: bērnu zināšanu un attieksmju izvērtējumu un vecāku ² aptauju. 3) Vides novērtējums papildtēmās un apkopojošās tēmās iekļauj: pirmsskolas ietekmju izvērtējumu, ilgtermiņa salīdzinājumu (konkrētā gada datus) un visu datu izvērtējumu. 4) Gada tēmā tiek īstenots pētījums. ³ 5) Ja nepieciešams, pirmsskolas situācijas izvērtējuma sadaļā tiek izdomāti un izpētīti papildus jautājumi, kas atbilst Ekoskolu tēmu mērķiem.	
2.2	Vides novērtējuma veikšana		1) Koordinators veic vides novērtējumu. 2) Vides novērtējums katru gadu tiek veikts septembrī, oktobrī, izņemot jaunās pirmsskolas, kas pievienojas Ekoskolu programmai vēlāk.	1) Koordinators vada⁴ vides novērtējuma procesu. Daži Ekopadomes pārstāvji iesaistās novērtējuma procesā, uzņemoties daļu atbildības, atsevišķu uzdevumu izpildi. 2) Vides novērtējums katru gadu tiek veikts septembrī, oktobrī pirms rīcības plāna sastādīšanas, izņemot jaunās pirmsskolās, kas pievienojas Ekoskolu programmai vēlāk.	1) Koordinators vada⁴ vides novērtējuma procesu. Lielākā daļa Ekopadomes pārstāvju iesaistās novērtējuma procesā, uzņemoties daļu atbildības, atsevišķu uzdevumu izpildi. 2) Vides novērtējums katru gadu tiek veikts septembrī, oktobrī pirms rīcības plāna sastādīšanas. 3) Tiek izmantotas daudzveidīgas izpētes metodes. ⁵ 4) Bērni kopā ar skolotāju vismaz Gada tēmā veic pielāgotu ⁶ vides novērtējumu. Bērni ar skolotāja atbalstu mācās formulēt vienkāršas sakarības, saprast notikumu cēloņus un sekas, izvērtēt informāciju un pieņemt lēmumus.	1) Koordinators vada ⁴ vides novērtējuma procesu. Lielākā daļa Ekopadomes pārstāvju iesaistās novērtējuma procesā, uzņemoties daļu atbildības, atsevišķu uzdevumu izpildi. 2) Vides novērtējums katru gadu tiek veikts septembrī, oktobrī pirms rīcības plāna sastādīšanas. 3) Tiek izmantotas daudzveidīgas izpētes metodes. ⁵ 4) Bērni kopā ar skolotāju vismaz Gada tēmā veic pielāgotu ⁶ vides novērtējumu. Bērni ar skolotāja atbalstu mācās formulēt vienkāršas sakarības, saprast notikumu cēloņus un sekas, izvērtēt informāciju un pieņemt lēmumus. 5) Ja nepieciešams un iespējams, Ekopadome vides novērtējumā iesaista papildus ekspertus, piemēram, vecākus, pašvaldības, vietējo organizāciju pārstāvjus, konsultējoties par metodēm, procesu, rezultātiem.	
2.3	Rezultātu apkopošana un izmantošana		1) Novērtējuma secinājumi un problēmrisinājumi tiek iestrādāti rīcības plānā.	1) Novērtējuma secinājumi un problēmrisinājumi tiek iestrādāti rīcības plānā.	1) Novērtējuma secinājumi un problēmrisinājumi tiek iestrādāti rīcības plānā.	1) Novērtējuma secinājumi un problēmrisinājumi tiek iestrādāti rīcības plānā.	

		2) Ekoskolas koordinators izveido rezultātu kopsavilkumu (Vides novērtējuma 7. sadaļa – Datu izvērtējums.).	2) Ekoskolas koordinators , iesaistot dažus Ekopadomes pārstāvjus, izveido rezultātu kopsavilkumu.	2) Ekoskolas koordinators , iesaistot lielāko daļu Ekopadomes pārstāvju, izveido rezultātu kopsavilkumu. 3) <i>Bērnu Ekopadome</i> izrunā pielāgotā ⁶ vides novērtējuma rezultātus. Bērni ar skolotāja atbalstu formulē vienkāršas sakarības, cenšas izprast notikumu cēloņus un sekas, izvērtēt informāciju un pieņemt lēmumus par turpmākiem soļiem.	2) Ekoskolas koordinators, iesaistot lielāko daļu Ekopadomes pārstāvju, izveido rezultātu kopsavilkumu. 3) <i>Bērnu Ekopadome</i> izrunā pielāgotā ⁶ vides novērtējuma rezultātus. Bērni ar skolotāja atbalstu formulē vienkāršas sakarības, cenšas izprast notikumu cēloņus un sekas, izvērtēt informāciju un pieņemt lēmumus par turpmākiem soļiem. 4) Katru gadu tiek analizētas novērtējuma atšķirības pa gadiem. (Kas ir mainījies, uzlabojies, pasliktinājies, kāda ir attīstības dinamika, tendences? Kas būtu jādara, lai saglabātu labās iestrādes un atrisinātu konstatētās problēmas?)	
2.4.	Pirmsskolas informēšana par rezultātiem	1) Novērtējuma rezultātu kopsavilkums tiek izvietots tikai uz Ekoskolas ziņojumu dēļa.	1) Novērtējuma rezultātu kopsavilkums tiek izvietots uz Ekoskolas ziņojumu dēļa un, ja iespējams, arī citur , piemēram, pirmsskolas mājaslapā, informatīvā izdevumā. 2) Ekopadome iepazīstina ar vides novērtējuma secinājumiem un problēmrisinājumiem visus skolotājus, kas tālāk nodod informāciju savās grupās.	1) Novērtējuma rezultātu kopsavilkums tiek izvietots uz Ekoskolas ziņojumu dēļa un, ja iespējams, arī citur, piemēram, pirmsskolas mājaslapā, informatīvā izdevumā. 2) Ekopadome iepazīstina ar vides novērtējuma secinājumiem un problēmrisinājumiem visus skolotājus, kas tālāk nodod un izmanto informāciju savās grupās. 3) Ar rezultātiem iepazīstina arī pārējos pirmsskolas pārstāvjus, kas nepiedalījās vides novērtējuma procesā.	1) Novērtējuma rezultātu kopsavilkums tiek vizualizēts (grafīki, piktogrammas) un izvietots uz Ekoskolas ziņojumu dēļa. Ja iespējams, arī citur, piemēram, skolas mājaslapā, informatīvā izdevumā. 2) Ekopadome iepazīstina ar vides novērtējuma secinājumiem un problēmrisinājumiem visus skolotājus, kas tālāk nodod un izmanto informāciju savās grupās. 3) Ar rezultātiem iepazīstina pārējos skolas pārstāvjus, kas nepiedalījās vides novērtējuma procesā. 4) Ar rezultātiem iepazīstina arī citus ieinteresētos, piemēram, vecākus, pašvaldības pārstāvjus.	
2.5.	Vides novērtējuma saikne ar mācību saturu	N/A	N/A	1) Tiek veidota saikne ar mācību saturu, integrējot vismaz daļu no pielāgotā ⁶ Vides novērtējuma plānošanas, veikšanas un apkopošanas procesa. 2) Pielāgotā ⁶ un pilnā Vides novērtējuma secinājumi un problēmrisinājumi tiek izmantoti mācību procesā.	1) Tiek veidota saikne ar mācību saturu, integrējot visu pielāgotā ⁶ Vides novērtējuma plānošanas, veikšanas un apkopošanas procesu. 2) Pielāgotā ⁶ un pilnā Vides novērtējuma secinājumi un problēmrisinājumi tiek izmantoti, mācību procesā.	
Skaidrojumi		<p>1 – Sadaļas Vides novērtējuma veidlapā – skolas (pirmsskolas) ietekmju izvērtējums (2. sadaļa), skolēnu zināšanu un attieksmju izvērtējums (3. sadaļa. Jāpielāgo PII bērniem, ja nepieciešams), vecāku aptauja (4. sadaļa), pētījums (5.sadaļa), ilgtermiņa salīdzinājums (6. sadaļa), datu izvērtējums (7.sadaļa).</p> <p>2 – Ja vecāku aptaujas sagādā grūtības, nav atsauču, tad ir jāmēģina, bet ja nesanāk, tad jādomā citas metodes, kā izpētīt ģimenes paradumus, piem., ar bērnu palīdzību (uzdevumi, pētījumi mājās), diskusija, nelielas aktivitātes vecāku sapulcēs (mīti un fakti, interaktīvā aptauja, piem., izmantojot programmas Mentimeter, Plickers).</p> <p>3 – Pētījums var tikt realizēts ilgākā laika posmā un būt daļai no Rīcības plāna. Pētījuma specifika tiek pielāgota pirmsskolai. Sarežģītus, grūti pielāgojamus jautājumus izpēta pieaugušie.</p> <p>4 – Koordinators vada Vides novērtējuma īstenošanu, plānojot, iepazīstinot ar vides novērtējuma saturu un procesu, sadalot pienākumus, tēmas starp Ekopadomes pārstāvjiem, darba grupām un kopā apkopo rezultātus, pārbaudot tos nepieciešamības gadījumā (Piem., ja tēmā gandrīz visi jautājumi ir novērtēti ar augstāko vērtējumu "5"), gala rezultātā informējot par rezultātu kopsavilkumu pārējos.</p> <p>5 – Lai rezultāti būtu uzticami, vēlams konkrētas tēmas, piemēram, Gada tēmu izpētīt dažādām grupām, pēc tam salīdzinot un pārrunājot rezultātus. Svarīgi izmantot daudzveidīgas kvantitatīvas un kvalitatīvas metodes, tās savā starpā kombinējot. piem., anketēšanu, intervēšanu, novērošanu, diskusijas, mērīšanu, eksperimentēšanu, situāciju, dokumentu analīzi u.c.</p> <p>6 – Pielāgotais Vides novērtējums bērniem pieejams šeit ej.uz/vn-pii-berniem</p> <p>Vairāk par Vides novērtējumu skat. metodiskā materiālā 10. lpp. https://ej.uz/ekoskolu-metodiskais</p> <p>Pirmsskolu metodiskais materiāls - https://ej.uz/metodiskais-pii</p>				

Pirmsskolā, realizējot 7 Ekoskolu soļus:

- Bērni tiek iesaistīti atbilstoši viņu spējām. Tiek dota iespēja pētīt un darīt.
- Ja skolu kritērijos katrā nākamā līmenī tiek veicināta bērnu patstāvība un skolotājs iesaistās pēc nepieciešamības. Pirmsskolā daudz lielāka nozīme skolotāja atbalstam - pirmsskolā bērns darbojas kopā ar skolotāju.
- pirmsskolā, iesaistot bērnus, 7 soļi tiek realizēti kā rotaļnodarbība. Pilda vairāk izglītojošu funkciju, piemēram, kā tas ir ar bērniem domātu vides novērtējumu (ej.uz/vn-pii-berniem)
- Nopietnāki darbi paliek lielai Ekopadomei (piemēram, pilnais vides novērtējums), bet tas ietver arī bērnu secinājumus, iesaistes rezultātu.
- Gan skolā, gan pirmsskolā ir svarīga visa kolektīva iesaiste un sadarbība.

